

ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΕΣ ΣΗΜΑΣΙΕΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΤΩΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ΞΕΝΙΑ ΑΡΑΠΑΚΗ

Σχολική Σύμβουλος Καλλιτεχνικών Μαθημάτων

Διδάκτορας των Επιστημών της Αγωγής

A. Πρόλογος

Ο όρος Διδακτική των εικαστικών τεχνών είναι πολύσημος. Για τις/τους περισσότερους εκπαιδευτικούς και άλλους παράγοντες της εκπαίδευσης η Διδακτική των εικαστικών τεχνών ταυτίζεται με τη διδασκαλία των εικαστικών τεχνών ή στην καλύτερη περίπτωση θεωρείται μια ειδική περίπτωση της Γενικής Διδακτικής ταυτιζόμενη, στην περίπτωση αυτή, με τις λεγόμενες ενεργητικές μεθόδους διδασκαλίας. Στο κείμενο αυτό πρόκειται να ανασκευάσουμε αυτές τις αντιλήψεις. Θα δείξουμε, κατ' αρχήν, ότι η Διδακτική των εικαστικών τεχνών δεν ταυτίζεται με τη διδασκαλία των εικαστικών τεχνών ούτε είναι δυνατόν να συνιστά ειδική περίπτωση της Γενικής Διδακτικής και, στη συνέχεια, θα προσδιορίσουμε τα πλαίσια εντός των οποίων η Διδακτική των εικαστικών τεχνών λαμβάνει το σύγχρονο νόημά της. Το κείμενο αυτό, πάντως, δεν επιδιώκει μια διεξοδική πραγμάτευση του θέματος αλλά μάλλον μια σκιαγράφηση των πλαισίων εντός των οποίων λαμβάνει το νόημά της η πολύσημη έννοια της Διδακτικής των εικαστικών τεχνών.

B. Η Διδακτική των εικαστικών τεχνών ως ειδική περίπτωση της Γενικής Διδακτικής

Ιστορικά, η Διδακτική των εικαστικών τεχνών εγγράφεται στην παράδοση των Ειδικών Διδακτικών που αποτελούν επιμέρους κλάδους της Γενικής Διδακτικής. Η Γενική Διδακτική σχετίζεται άμεσα με τον γενικό παιδαγωγικό λόγο και τις γενικές παιδαγωγικές αρχές οι οποίες διατυπώνονται με στόχο την περιγραφή και συστηματοποίηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανεξάρτητα από το περιεχόμενό της. Σε πιο σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις, οι διδακτικές αρχές αντικαθίστανται από πλαίσια κωδικοποιημένων προτάσεων τα οποία παρουσιάζονται στη βιβλιογραφία ως ταξινομίες διδακτικών στόχων ή διδακτικά μοντέλα (Ραβάνης, 2000). Και σ' αυτή την περίπτωση το πρόβλημα της διδακτικής πράξης προσεγγίζεται μέσω της αναζήτησης

